नवसी नवरात्रीमां भरती डरीએ, भो॰ डरीએ पण એક સંક્રલ્પ લઈએ કે આપણા શરીર પર वएश्रेप्टी extra fatनो जो॰ तो न ॰ वधारीओ!

"Playing Garba is like Finding yoursalf and losing yoursalf both at the same time"

નવરાત્રી એટલે ગુજરાતનું ગૌરવ. મા આદ્યશક્તિની આરાધના અને ઉપાસનાનું આ પર્વ બાળકોથી માંડીને વયોવૃદ્ધ સૌ કોઈ માટે એકસરખા 🌉 આકર્ષણનું કેન્દ્ર રહેલું છે. કયારેય Traditional ન પહેરતાં હોય તેવા આજના cool young duder અને Jeans T-shirt માં Style conscious રહેતી girls પણ પૂરેપૂરા Traditional Wear માં જો કયારેય જોવા મળતા હોય તો તે માત્ર આ તહેવારમાં જ જોઈ શકાય છે. માથે ઓઢીને સુંદર ચણીયાચોળી પહેરેલી સુંદર છોકરીઓ અને કેડીયું પહેરીને Super cute લાગતા છોકરાઓ નવરાત્રીના આ નવલા તહેવારનું પ્રમુખ આકર્ષણ હોય છે. ભક્તિ, શક્તિ, જોશ અને તરવરાટના આ પર્વમાં આખા વર્ષની ઉર્જાનો સંચય કરી શકાય તેટલી ક્ષમતા હોય છે. ગરમે ઘૂમવું

અને ઢોલીના તાલ સાથે ઝૂમવું અને તેમાં ખોવાઈ જવું અને ક્ષણવાર માટે જીવનમાં ચાલતી તમામ તકલીફો અને સારી-નરસી બાબતોને ભૂલીને બસ તેમાં જ પોતાની જાતને ઓગાળી દેવી એ ગરબાની અને આદ્યશક્તિની તાકાત છે અને માટે જ કહી શકાય કે ગરબા રમવા એટલે આત્મા અને પરમાત્માને એકાકારકરી સ્વયંને ખોઈને Inner Piece (આત્મશાંતિ)ને અનુભવવી.

આમ તો ગરબા કરબામાં હાથ, પગ, આંખોના ઉલાળા અને ચહેરાનું સ્મિત આ બધું જ સંકળાયેલું છે. પણ નવરાત્રીમાં ગરબા કરતા સમયે આપણા શરીરનું સૌથી મહત્ત્વનું અંગ છે આપણા પગ. અને આ શરીરનું વજન જેટલું ઓછું તેટલી આ પગની સ્ફૂર્તિ વધુ. આપણે ગુજરાતીઓ ખાવાના ભારે શોખીન એટલે શરીરની કે આ પગની દયા ખાધા વિના આડેધડ જે મન ફાવે તે ગમે તેટલી માત્રામાં આરોગતા હોઈએ છીએ અને પરિણામે, શરીરના અંગો એક પછી એક શિથિલ થવા લાગે છે. આજકાલ યુવાનોમાં ફિટનેસ અંગે ખૂબ જાગૃતિ આવી છે પરંતુ, તેમ છતાં હજુ પણ એવા કેટલાય સ્વાદરસીયાઓ જીભના આનંદ માટે શરીરને મોટી-મોટી બિમારીઓની ભેટ જાણે-અજાણ્યે આપી જાય છે. નવરાત્રી એટલે નવ-નવ

રાત્રીના ઉજાગરા અને અડધી રાત્રે આરોગવામાં આવતું Junk food એવું બની જાય તો તે સમાજ માટે તે એક ખૂબ ભયજનક ગણાય. નવરાત્રીમાં ગરબે ઘૂમીને ખૂબ energy burn કર્યા બાદ કોઈ નાસ્તો આરોગીએ તો તે બરાબર પણ માત્ર food court ના નાસ્તા આરોગીને માત્ર excess fat નો સંચય કરીએ તો શરીરને તેના માઠા પરિણામો ભોગવવા જ પડે.

જો આપણે આપણા શરીરનો અને શરીરના વિવિધ અંગોનો આદર ન કરીએ, તેની જાળવણી ન કરીએ તો પછી તેના ગંભીર પરિણામો ભોગવવા માટે પણ આપણે તૈયાર રહેવું પડે. ગરબા કરતી વખતે કોઈ છોકરા કે છોકરીને કહેવામાં આવે કે આ ૧૫-૨૦ કિલોનું વજન લઈને ગરેબ ઘૂમો તો તેમને કેવું લાગશે? તો વિચારો કે વધારેલા વજનસ્વરુપે આપણે તો આપણા શરીર પરનું આ વજન બોજરુપે વેંઢારીએ છીએ ? તો વિચાર કરી કે આ ભારવહન સમયે હાથ, પગ, હૃદય, રક્તવાહિનીઓ આ તમામને કેટલી અગવડનો સામનો કરવો પડતો હશે. આપણા શરીરમાં જે જઠરાગ્નિ છે તે એક હવનકુંડ સમાન પવિત્ર હોય છે... તો શા માટે આડેધડ કચરા નાખીને આ હવનકુંડના અગ્નિને પ્રદૂષિત કરીએ ? સુંદર લાગવું, સુડોળ હોવું અને Fit રહેવું એ દરેક વ્યક્તિની પોતાના શરીર પ્રત્યેની પ્રાથમિક ફરજ છે. જો આ પાયાની ફરજ ચૂકીએ તો ગંભીર પરિણામો ભોગવવા પણ તૈયાર રહેવું જ પડે. અમુક ઉંમર પછી આ બાબત કદાચ અશક્ય હોઈ શકે પરંતુ યુવાનોએ તો આ વિશે વિશેષ સતર્ક રહેવું જ જોઈએ. નવરાત્રીમાં નવ-નવ રાત્રીનું આરોગવામાં આવતું ભોજન એ તો માત્ર શરુઆત છે, દશેરાના ફાફડા-જલેબીથી માંડીને દિવાળીની મિઠાઈ સુધી આપણે આપણા શરીરમાં બિનજરુરી અને unhealty fat માં વધારો કરતા જ રહીએ છીએ. અને શરીર જયારે આર્તનાદ કરે કે દુઃખથી ચિત્કારી ઉઠે ત્યારે દવાખાનામાં જઈને મન ભરીને પસ્તાઈએ છીએ પરંતુ, ત્યાં સુધીમાં ખૂબ મોડું થઈ ગયું હોય છે... તો આવો, આ નવલી નવરાત્રીમાં મસ્તી કરીએ, મોજ કરીએ પણ એક સંકલ્પ લઈએ કે આપણા શરીર પર વણજોઈતી extra fat નો બોજ તો ન જ વધારીએ!

- nehalgadhavi101@gmail.com

सुप्रिमनो निर्देश विवाह शंभावशे

ગાંદ્યા મગક ક્ષમાં આંદ્ર

સહિત મહારાષ્ટ્રના ડાન્સ બારો પર પ્રતિબંધ મૂકતાં એ વખતના ગૃહમંત્રી આર.આર. પાટીલે કહ્યું

વિવાદાસ્પદ બનેલી મુંબઈની બોગ બનવું પડે એમ હતું. પરંતુ એ માટે હોટલ માલિકો નાઈટ-લાઈફને રંગીન બનાવતી હુક્કાબાર અને ડાન્સ બારમાં પોસીસને હારે હપ્તા ચૂકવતા હતા બારબાળાઓને સુપ્રીમ કોર્ટની રહેમ ચાલતી અનેતિક પ્રવૃત્તિઓ ને અને તેમ છતાં કયારેક વાંકુ પડી જાય નજરનો લાભ મળ્યો છે. અને શહેરના નબીરાઓને ઘેલું લગાડ્યું કે અરજી થાય ત્યારે ભોંયરામાં ૨૦૦૫માં તત્કાલિન કોંગ્રેસ- હોઈ એના પર નિયંત્રણ લાદવું ચાલતા ગેરકાનૂની ડાન્સબારોમાંથી એનસીપીની યુતિ સરકાર દ્વારા ખૂબ જરુરી બની ગયું હતું. તેથી અનુગામી સંખ્યાબંધ રૂપજીવીઓની પોલીસના ઊંડી વિચારણાને અંતે મુંબઈ શહેર ભાજપ-શિવસેનાની યુતિ સરકારે પણ ડબ્બામાં મોં સંતાડીને ચુપચાપ ઠોંસી

તંત્રીસ્થાનેથી....

જાળવણી ખાતર અને સમાજમાં કરેલ કાનૂન માન્ય રાખ્યો હતો. જો કે રોજિંદી બની ગયેલી આ ઘટના પ્રત્યે અશ્લીલતા ન ફેલાય, ભારતીય એથી સરકારને મોટી મહેસૂલી આવક પણ સુપ્રીમ કોર્ટનું ધ્યાન દોરાયું હોવું નારીનું ગૌરવ ન હણાય એવા ગુમાવવી પડતી હતી, પરંતુ નૈતિક જોઈએ. જે ડાન્સબારો અધિકૃત રીતે શુભાશય સાથે આ ડાન્સ બારો બંદ અધઃપતન તરફ દોરી જતા ચાલતા હતા અને મુંબઈ સહિત કરાવી રહ્યા છીએ. કોંગ્રેસ- વ્યવસાયનેકલ્યાણરાજની સંકલ્પના મહારાષ્ટ્રમાં બે લાખ જેટલા એનસીપીની યુતિ સરકાર જો આવા વાળી સરકાર ચાલવા દઈ શકે નહીં. પરિવારોને રોજીરોજી પૂરી પાડતા ડાન્સ બારો બંધ ન કરાવે તો એ જુદી વાત છે કે કાયદાની રૂએ હતા તે અચાનક બંધ પડી જતાં એ શિવસેના-મનસે અને અન્ય કાગળ ઉપર બંધ થઈ ગયેલો ડાન્સ બધા લોકો ભૂખે મરવાના દહાડા

હતું કે એમે સ્ત્રીઓના સન્માનની અગાઉની સરકારે આ મુદ્દે પસાર દેવામાં આવતી હતી. લગભગ હિંદત્વવાદી સંગઠનોની ટીકાનો બાર ધમધોકાર ચાલતા રહ્યા હતા, આવ્યા હતા. કાં તો એમને

ગલીઓમાં ચાલતાં કૂટણખાનાંમાં તરફ સત્તાધારી ભાજપ-શિવસેના જઈ પેટનો ખાડો પૂરવો પડતો હતો યુતિ તેમજ દસ વર્ષ અગાઉ આ કાં પછી પ્રવાસન ક્ષેત્રે મધ્યપ્રદેશ, સહમત છે કે ડાન્સબારોમાં સ્ત્રીઓનું રાજસ્થાન કે હિમાચલ- સ્વમાન સચવાતું નથી, શારીરિક ઉત્તરાખંડમાં વિવિધ સ્થળોએ જઈ શોષણ થાય છે અને સમાજમાં નાની મોટી નોકરી સ્વીકારવી પડતી અશ્લીલતા ફેલાતાં નૈતિક મૂલ્યોને હતી. આમ જે કાયદાની સ્ત્રીઓનું શોષણ અટકાવવાની અને ગરિમા સરકાર ફરી પાછી અપીલમાં જવા રક્ષવાની અપેક્ષા રખાઈ હતી તે કોશિશ કરશે જ. સુપ્રીમ કોર્ટ આખરે એમના વધુ દારૂણ શોષણાં ડાન્સબાર ચાલુ કરવાની છુટ આપતાં અને સ્વમાન છોડી કુટણખાનાંનો જે પૂર્વ શરતો મૂકી છે. એમાં નારી આશરો લેવાની મજબૂરીમાં દેહનું શોષણ નથાય, એનું સન્માન પરિણમી હતી. સુપ્રીમ કોર્ટે એ સચવાય અને અશ્લીલતા ન ફેલાય વિશેની અરજીઓનું સમ્યક્ એવી બાબતોનો સમાવેશ થયેલો જ િનારીક્ષણ કરી માણસના છે.છતાંડાન્સબારનામાલિકોઅને આજીવિકાના મૂળભૂત અધિકારને મધુર ભંડારકર જેવા સિને દિગ્દર્શકો મુદ્દે અને કલાક્ષેત્રે નૃત્યની સહિત એ ધંધામાંથી આજીવિકા આરાધના મુદ્દે મરાષ્ટ્ર સરકારને રળતી લાખો બાર બાળાઓએ ડાન્સબાર પરથી પ્રતિબંધ ઉઠાવી સુપ્રીમનાં સૂચનોને આવકાર્યા છે લેવાનો આદેશ આપ્યો છે. એથી અને વહેલી તકે ડાન્સબાર ધમધમતા ડાન્સબાર તાત્કાલિક ચાલુ થઈ થઈ જાય એવી આશા સેવી છે.

ગેરકાયદે ભોંયરામાં કે અંધારી જશે, એવું મનાય છે, પરંતુ બીજી ભારે ધસારો પહોંચે છે. તેથી વર્તમાન

પહેલેથી જ આયોજન કરીને, ચીવટપૂર્વક કોઈ કામની શરુઆત થાય તો ગમે પણ સારી રીતે પારે પડે, યોગ્ય સમયે પુરું

આલ્લે લે એવો તે કેવો માણસ છું ભાળતો નથી કે મને આંખ છે. એકવાર બોલવાનું સૂઝતું નથી કે અલ્યા હાથષ ચલો ઊંડો તું પાંખો છે.

ઈશ્વરે આપેલી પાંચેય ઈન્દ્રિયોનો આપણે મન મૂકીને ઉપયોગ કરતાં નથી. બધું જોઈએ - સાંભળીએ - હરિયે-ફરીયે - કામ કરીએ પણ સાચુકલા દિલથી નહીં! આપણા રોજબરોજનું કામકાજ અને દોડા-દોડી જોઈએ એટલાં ઊગી નીકળતાં નથી. ઈશ્વરે

દીધેલા હાથને માત્ર હાથ જ સમજીને એનાથી આપણને સૂઝે એટલું કામ લઈએ છીએ. પણ એમાં પ્રાણ પૂરી દઈએ તો હાથને પાંખો ફ્ર્ટે અને ઉડવા પણ માંડે! પોતપોતાના ભાગે આવેલું કામ પૂરી સજાગતાથી અને જીવ રેડીને કરવામાં આવે તો જ એની ખરી મજા!

મોટાભાગનાં આપણાં કામ રૂટિન હોય છે અને પહેલેથી એની ખબર હોય છે કે કેટલાં સમયમાં પૂરાં કરવાનાં છે. તોયે આપણી આળસ એવી કે ધારેલા સમયે કોઈ કામ પૂરું થયું ન હોય અને છેલ્લી टेणा लट्ट ઘડીએ દોડાદોડી કરવા માંડીએ. નાની નાની બાબતો પર ઉશ્કેરાઈ જઈને અધીરા થવા મંડીએ એમ વધારે ગૂંચવાતા જઈએ અને છેવટે અધકચરું કામ થાય.

પહેલેથી જ આયોજન કરીને, ચીવટપૂર્વક કોઈ કામની શરુઆત થાય તો ગમે તેવું અઘરું કામ પણ સારી રીતે પારે પડે, યોગ્ય સમયે પૂરું થાય.

એક સરસ વાતો યાદ આવે છે આઈ.કે. વીજળીવાળાની. એક ખેડૂતને પોતાના દરિયા કિનારાના ફાર્મ હાઉસની જાળવણી માટે ખંતીલા અને સજાગ માણસની જરુર હતી એટલે યોગ્ય વ્યક્તિની શોધ માટે જાહેરાત આપી. જે આવ્યા તેમણે જાતજાતની વાતો કરી પોતાની યોગ્યતા પુરવાર કરવા.

ત્યારે એક વ્યક્તિએ કહ્યું, 'સાહેબ, હું તો એવો માણસ છું કે જયારે દરિયાકાંઠે

વાવાઝોડું ત્રાટકે ત્યારે હું તો નિરાંતે ઘસઘસાટ ઊંઘતો હોઉં. મારા કામમાં તમારે જોવું નહીં પડે.' માલિકને નવાઈ લાગી પણ એની વાતોમાં સચ્ચાઈ લાગી પણ એની વાતોમાં સચ્ચાઈ લાગી એટલે નોકરીમાં રાખી લીધો.

એક દિવસ દરિયાકિનારે વાવાઝોડું ત્રાટકશે એવી આગાહી થઈ એટલે માલિક હાંફળો ફાંફળો થઈ પોતાના ફાર્મહાઉસની તપાસ કરવા નીકળી પડ્યો. પહોંચીને જોયું તો

> નોકરીએ રાખેલો માણસ સાચ્ચે જ નિરાંતે ઊંઘતો હતો. રઘવાયા બનીને માલિકે સૂચનાઓ આપવા માંડી, 'અરે ભાઈ, તમે ફટાફટ બધું સરખા કરવા માંડો હમણાં જ ભયંકર વાવાઝોડાની આગાહી થઈ છે.'

પેલા નોકરે કહ્યું, ''માલિક, સહેજ પણ ચિંતા કરો નહિ, બધાં જ ઢોર તબેલામાં વ્યવસ્થિત બાંધી દીધાં છે. દાણા-પાણી ભરી રાખ્યા છે અને સહેજ પણ મુશ્કેલી નહીં થાય. મેં તમને નહોતું કહ્યું કે હું વાવાઝોડા વખતે નિરાંતે ઊંઘતો હોઉં છું? કેમ કે હું રોજ સાંજે એવું માની લઈને જ મારું કામ આટોપી લઉં છું કે આજે કદાચ વાવાઝોડું આવે પણ ખરું!''

એની ચોકસાઈ જોઈને માલિક નિશ્ચિત થઈને પોતાના ઘરે

પાછો ફર્યો.

પારિજાત

આપણે પોતે પણ આવું કયાં નથી અનુભવ્યું? છેલ્લી ઘડીની દોડાદોડીમાં કામ બગડતું જાય છે અને પહેલેથી આયોજન હોય તો આપણે પણ વાવાઝોડા વખતે ઘસઘસાટ ઊંઘી શકીએ.

> Learn to enjoy your job and focus on what you can. Take the challange and show how good you are.

गुक्ररात भोडेल : हार्हिङ पटेले भोही सामे તાકેલી બંદુક

अतितनी आજ

ડો. હીરે દેસાઈ

ગુજરાતના પાટીદારોને અનામતનો લાભ આપવાના ટેકામાં આંદોલનના સ્વઘોષિત ૨૨ વર્ષીય નેતા હાર્દિક પટેલે હિંસક આંદોલનની ધમકીઓ આપ્યા પછી નવું સ્વરૂપ પ્રગટ કર્યું છે : વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના ગુજરાત મોડેલની પોલ ખોલવાની ચીમકી આપીને રાષ્ટ્રવ્યાપી આંદોલન છેડવાની હાર્દિકની ઘોષણાઓની પાછળ કોણ કે કોનું ભેજું કામ કરી રહ્યું છે એ પ્રશ્ન હવે સૌને થવો સ્વાભાવિક છે. હાર્દિક મહત્ત્વાકાંક્ષી છે. પાટીદાર અનામત આંદોલનના સાથી આગેવાન

લાલજી પટેલને વિશે પણ બેફામ નિવેદનો કરવામાં એણે પાછું વળીને જોયું નથી. મુખ્ય પ્રધાન શ્રીમતી આનંદીબહેન પટેલે વિશે 'ફેબા' નામ પાડીને અસંસદીય કહી શકાય એવી ભાષા વાપરવામાં હાર્દિક અગ્રક્રમે છે. હમણાં તો મહાત્મા ગાંધી જેવા અહિંસાના વિશ્વખ્યાત પૂજારીના હાથમાં લાકડીને બદલે ગુપ્તી પકડાવનાર હાર્દિક ફાટીને ધૂમાડે ગયો હોય એવાં નિવેદનો છાસવારે કરે ત્યારે 'ફેબા' આનંદીબહેનની સરકાર એની સામે પગલાં લેવાની બાબતમાં અવઢવમાં કેમ છે એ સમજી શકાતું નથી. સરકારની ઢીલી નીતિથી

મુખ્ય પ્રધાન અને એમની સરકાર વિશે સારા સંકેત પ્રજામાં જતા નથી.

ગુજરાતના પટેલોને અનામતનો લાભ આપવા જતાં ભાજપના વડપણવાળી સરકારે ઉલમાંથી ચૂલમાં પડવા જેવું થવાનું સ્વાભાવિક છે. ગુજરાતની ૫૪ ટકા જેટલી અન્ય પછાત વર્ગ (ઓબીસી)ની વસ્તીને મળતી ૨૭ ટકા જેટલી અનામતમાં પટેલો ભાગ પડાવે એ સામે વિરોધપ્રદર્શન અને આંદોલન થવાની ભીતિ રાજ્ય સરકારને છે. ઓબીસીની સાથે જ દલિતો અને આદિવાસીઓ અનામત બચાવવા માટે મેદાન પડ્યા છે અને એમની સંયુક્ત તાકાત કોઈ પણ પક્ષની સરકારને પરાસ્ત કરી શકે છે.

ગુજરાતમાં મહાપાલિકાઓ અને જિલ્લા પંચાયતોની ચૂંટણી યોજવાનાં જોખમો ટાળવા રાજ્યની ભાજપ સરકારે સુપ્રીમ કોર્ટના એક ચુકાદાની આડશ લઈ ચૂંટણીઓ મોકૂફ રખાવી છે, પરંતુ ક્યારેક તો ચૂંટણી યોજવી પડશે. રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘની અનામતની કાખઘોડીને ફગાવી દેવાના સંઘના સરસંઘચાલક ડો. મોહનજી ભાગવતે કરેલા નીતિવિષયક નિવેદને બિહાર વિધાનસભાની ચૂંટણી ટાણે જ ભડકો કરતાં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ માતૃસંસ્થાથી નોખા ચાલીને 'અમે અનામત દૂર કરવાના પક્ષધર નથી.' એવા ખુલાસા કરવા પડે છે.

ગુજરાતમાં પાટીદારો અમને ઓબીસી અનામત આપો અથવા અનામત કાઢોની માગણી સાથે આંદોલન કરી રહ્યા છે ત્યારે આનંદીબહેન પટેલની સરકારે એમના સહિતના તથાકથિત સવર્ણોની અનામત માટેની માગણીને ટાઢી પાડવા આર્થિક પેકેજ જાહેર તો કર્યું, પરંતુ એમાં અપેક્ષિત પ્રતિસાદ મળ્યો નથી. ઉલટાનું અનામત સમિતિના

નેતા હાર્દિક પટેલે તો ગુજરાત સરકાર પાસે પટેલોને અનામત આપવા અંગે પઠાણી ઉઘરાણી આદરી છે.

સંયોગ કહો કે યોજનાબદ્ધ ઘટનાક્રમ, પણ વિશ્વ હિંદુ પરિષદના સુપ્રીમો અને સૌરાષ્ટ્રના પાટીદાર સમાજના જ કેન્સર સર્જન ડો. પ્રવીણ તોગડિયા ગુજરાતમાં પટેલ અનામત આંદોલનના સમયગાળામાં જ અમદાવાદમાં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના ગુજરાત મોડેલના લીરેલીરા ઊડાડતું ભાષણ ગુજરાત વિશ્વ હિંદુ પરિષદની સુવર્ણજયંતીના સમારંભના બૌદ્ધિક તરીકે આપે છે. હાર્દિક પણ હવે મોદીના ગુજરાત મોડેલના ભોપાળાં ખુલ્લાં પાડવાની ધમકી ઉચ્ચારે છે. સંઘ પરિવારના આંતરકલહનું જ અહીં દર્શન થાય છે.

ડો. તોગડિયા વડા પ્રધાનપદના આકાંક્ષી હતા. મોદી એમની એ મહેચ્છાને ચેકમેટ કરી ગયા. મુખ્ય પ્રધાન તરીકે કેશુભાઈ સવદાસ પટેલને ઉથલાવીને મોદીને લઈ આવવામાં ડો. તોગડિયાની સંમતિ હતી, પરંતુ ક્ચારેક ગુજરાતના ભાજપપ્રમુખ અને મુખ્ય પ્રધાન રહેલા શંકરસિંહ વાઘેલાએ કહેલા શબ્દો ડો. તોગડિયાએ વીસારે પાડીને મોદીને 'અંડર-એસ્ટિમેટ' કર્યાં. પ્રમુખ શંકરસિંહના પ્રદેશ મહામંત્રી રહેલા નરેન્દ્ર મોદી વિશે બળવાખોર બાપુએ વર્ષો પહેલાં આ લખનારને કહેલી વાત એમણે થોડા દિવસ પહેલાંની ચર્ચામાં પાછી તાજી કરી. બાપુએ

કહ્યું હતુંઃ 'એક વાર કોઈ ઉદ્યોગપતિ સાથે મોદીનો પરિચય કરાવું, પછી એ ઉદ્યોગપતિ ક્ચારેય મને મળ્યો હોય એવું યાદ નથી.' મોદીની આ જ આવડત એમને ગુજરાત, સંઘ, ભાજપ સહિતની નિસરણીઓને ઠેસ મારીને છેક વડા પ્રધાનપદ સુધીની પહોંચાડી શકી.

ડો. તોગડિયાને પણ ગુજરાતમાં સંઘ-ભાજપ વચ્ચે સંયોજક રહેલા રાજકોટના પ્રવીણ મણિયારની જેમ સંઘના અધિકારીગણમાંથી દૂર કરાવવાની મોદીની દિલી ઈચ્છા છતાં એ શક્ય બન્યું નહોતું. ઓછામાં પૂરું, મોદીના વડપણવાળી કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા સંઘની જે સમન્વય બેઠકમાં

રિપોર્ટ કાર્ડ રજૂ કરવામાં આવ્યું ત્યાં સંઘના વરિષ્ઠ અધિકારી અને વિશ્વ હિંદુ પરિષદના સુપ્રીમોતરીકેડો. તોગડિયા પણ પરીક્ષકની ભૂમિકામાં હતા. દિલ્હીની એ સમન્વય બેઠકમાંથી ગુજરાત આવીને કર્ણાવતી (અમદાવાદ)માં વિશ્વ હિંદુ પરિષદની ૫૦મી જયંતીની ઊજવણીમાં સરકારી આંકડાઓ લઈને જ ગુજરાત મોડેલની ડો. તોગડિયાએ જોરદાર ટીકા કરી. ભલે તેમણે એમના ભાષણમાં ના તો નરેન્દ્ર મોદીનું કે ના આનંદીબહેનનું નામ લીધું હોય, એમના આખા ભાષણનો આ વીડિયો અમે સાંભળ્યો ત્યારે એવું લાગ્યા વિના રહ્યું નહીં કે ડો. તોગડિયા મોદીના ગુજરાત મોડેલનું ચીરહરણ કરી રહ્યા છે. એ વિશે મહારાષ્ટ્રના સૌથી વધુ ફેલાવો ધરાવતા મરાઠી દૈનિક 'લોકમત'માં અમારો લેખ એ પછી તૂર્ત જ છપાયો ત્યારે એશે 'ચીરહરણ' વાળું જ શીર્ષક આપ્યું હતું. હવે હાર્દિક પટેલ ન.મો.ના ગુજરાત મોડેલનું ચીરહરણ કરવા મેદાને પડ્યો હોય ત્યારે ગુજરાતના પાટીદાર અનામત આંદોલનને કોની હૂંફ મળી રહી છે એ સમજવાનું મુશ્કેલ નથી.

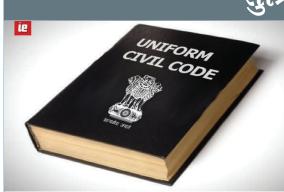
ગુજરાતની વિકાસગાથા પરાપૂર્વથી ઓદ્યોગિક ક્ષેત્રે શાંતિ જળવાયાની બાબતને સવિશેષ આભારી છે. આ શાંતિ ગુજરાતની પ્રજાની પ્રકૃતિને પણ આભારી છે. મુખ્ય પ્રધાન તરીકે મોદી જાહેરસભાઓ ગજવતાં ગુજરાતીઓના સ્વભાવનું વર્શન કરતાં કહેતા, 'મારે શું અને મારું શું?' અને ઉપસ્થિત ગુજરાતીઓ તાળીઓ પાડીને હરખ વ્યક્ત કરતા રહ્યા છે. કદાચ સત્તાધીશો સાથે સારાસારી ટકાવીને પોતીકા લાભની એષણા કરનાર ગુજરાતીઓ માટે હવે ખરી અગ્નિપરીક્ષાનો વખત આવી ગયો છે. ઘર ફૂટે ઘર જાય એ ઉક્તિ આનંદીબહેનથી લઈને મોદી સુધીના સુપેરે સમજે છે.

સમાન સીવીલ કોડ એ સાંપ્રત સમાજની માંગ છે : સુપ્રિમ કોર્ટ

કાયદો

अने 5।नून

अधिन त्रिपेटी

ભારતમાં સમાન સીવીલ કોડ લાવવા માટે બૈધ્ધિકવર્ગમાં આંદોલન શરૂ થઈ ગયું છે. ભારતની સુપ્રિમ કોર્ટે તાજેતરમાં સીનીયર જજ દ્વારા સરકારને પ્રશ્ન કરેલ છે કે શું ખરેખર સરકાર સમાન સીવીલ કોડ લાવવાની દિશામાં કાર્યરત છે કે કેમ? સુપ્રિમ કોર્ટે જણાવેલ કે તમામ ધર્મો અને સંપ્રદાયો માટે એક સમાન કાનૂન હોવા જોઈએ.

૨૧ મી સદીમાં એક કોમ દ્વારા માત્ર વોડ્સએપ ઉપર તલાક ના આપી શકાય દરેક ધર્મને ભારતના બંધારણનો આદર કરવો જોઈએ. એક અખંડ ભારતમાં ધર્મ, જ્ઞાતિ દીઠ અલગ અલગ કાયદા શા માટે? જે માનવી માનવીને વિભાજીત કરે છે. ક્રિશ્ચિયનને છૂટાછેડા માટે બે વર્ષ રાહ જોવી પડે, હિન્દુઓને એક વર્ષ રાહ જોવી પડે અને મુસ્લીમ માત્ર ટેલીફોન ઉપર કે મેસેજ દ્વારા તલાક મેળવી શકે આ કેવો કાયદો? શા માટે આવો ભેદભાવ? જો કોઈપણ ધર્મની વ્યકિત લૂંટ, ખૂન કે બળાત્કાર કરે તો

ભારતીય દંડ સંહિતા મુજબ સજા ફરમાવવામાં આવે છે તો લગ્ન જેવી મહત્વના રીવાજને અલગ અલગ રીતે કેમ મુલવવાય છે?

ભારતમાં સેક્યુલટીઝમ એ પાયાની શરત છે જેને રાજકીય હાથા તરીકે શા માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે? અલગ અલગ રાજકીય ચશ્માથી શા માટે જોવામાં આવે છે. ધર્મને રાજકીય મતબેંક માની કાયદો ના લાવી શકાય સરકાર આ બાબતે બહુમતી હોવા છતાં સ્પષ્ટ વલણ કેમ અખત્યાર કરતી નથી? સુપ્રિમ કોર્ટ તથા ભારતના બંધારણમાં એક સમાન કાયદાની જોગવાઈ હોવા છતાં ધર્મ મુજબ અલગ અલગ મૂલ્યાંક શા માટે કરવામાં આવે છે? ધર્મની વ્યકિતના ભાગલા ના હોઈ શકે ધર્મ જોડવાનું કામ કરે છે. વિભાજનનું નહી કાયદાનું ખોટું અર્થઘટન વ્યકિતના લાભમાં ના હોઈ શકે મુસ્લીમ પર્સનલ લો અને શરીયતના કાયદાને રદ કરવા ૧૯૮૫ થી સરકાર તજવીજ હાથ ધરેલ છે. જેમાં આજદિન સુધી સફળતા મળેલ નથી. એક સમયે કોંગ્રેસે સંસદમાં બહુમતીના જોરે સુપ્રિમ કોર્ટના ચુકાદાને ફેરવી તૃષ્ટીગુણની રાજનિતી રમી લઘુમતીની વોટબેંક કબજે કરવા કાયદાને ઘોળીને પી ગયા હતા અને મુસ્લીમ લો બોર્ડ અને સરીયતના કાયદાને ચાલુ રાખેલ હતો ૧૯૮૫ માં શાહબાનોના કેસ બાદ સમાન સીવીલ કોડની તરફેણ કરવામાં આવી હતી. ઘી સ્પેશ્યલ મેરેજ એકટ ૧૯૫૪ કોઈપણ નાગરિક કે ધર્મની વ્યક્તિને મુસ્લીમ પર્સન લો બોર્ડની પરિપ્રેક્ષથી બહાર રહી લગ્ન કરવાની પરવાનગી આપે છે.

ભારતન બંધારણની કલમ ૨૫ અને ૨૬ મુજબ લઘુમતીઓને આપેલા વિશેષ દરજ્જાની તથા પોતાના વ્યક્તિગત ધર્મના રીત રીવાજો અનુસારની પરવાનગી આપે છે. આ કલમનો લઘુમતી દ્વારા વ્યક્તિગત સ્વાર્થ માટે ઉપયોગ કરી કાયદાને ઢાલ તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

લગ્ન, છૂટાછેડા, દત્તક, વારસાઈ તથા ભરણપોષણના કાયદા લઘુમતી તથા બહુમતીના અલગ અલગ રીત રીવાજ, પ્રથા અને પ્રણાલી એ જે તે સમુદાયની અંગત બાબત છે. દેશના સામાન્ય કાયદાને આ ધાર્મિક કે રૂઢીગત બાબતોમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહિ પરંતુ વિશ્વમાં વિકાસશીલ અને વિકસીત દેશોમાં એક સમાન કાયદાનું ચલણ છે. આ કાયદો સંસદમાં પાસ કરવાની જવાબદારી સત્તારૂઢ પક્ષની છે અને સામાન્ય નાગરિકની બંધારણીય હક્ક ઉપર તરાપ ના મારી શકાય કે અન્ય કોમને બંધારણથી અલગ ના તારવી શકાય નહિ તો જંગલ રાજ ઉદ્દભવે. સપ્રિમ કોર્ટે ત્રણ સપ્તાહમાં આ બાબતે સ્પષ્ટ અભિગમ આપવા સરકારને જણાવ્યું છે, સમનો તકાદો સમાન સીવીલ કોડની તરફેણ કરે છે પરંતુ ભારત રૂઢીવાદી, સાંપ્રદાયીક અને રૂઢીચુસ્ત જાતિને નારાજ કરવા કોઈપણ રાજકીય પક્ષને પોષાય તેમ નથી.

> સમાન સીવીલ કોડ લાગુ પાડવા માટે વિદેશથી કાળુ નાણું લાવવું કે જીએસટી વિધેયક પસાર કરવા જેટલું અઘરું નથી ફક્ત સરકારે લઘુમતીની નારાજગી સહન કરવી પડે, મતોના ઘ્રવીકરણમાં આગામી ચૂંટણીમાં કયો મુદ્દો ચાલશે તેની ગણતરી અત્યારથી રાજકીય પક્ષો કરતી થઈ ગઈ છે. આમા સમાન સીવીલ કોડ કયાથી લાવી શકાય? તુર્કી જેવા મુસ્લીમ દેશો તથા ટયુનીશીયા જેવા નાનકડા દેશો બહુપત્ની પ્રથા ૧૯૫૬માં રદ કરેલ અને બે વર્ષની જેલની સજાની જોગવાઈ ફરમાવેલ ત્યારે હિન્દુ રાષ્ટ્ર ભારતમાં આટલી મુશ્કેલી

કેમ? ક્રિશ્ચિયન સંપ્રદાયમાં પિતાની સંમતિ સીવાય બાળકને ગાર્ડિયન રાઈટસ મળતા નથી. સીંગલ પેરેન્ટ સંતાનને દત્તક ના લઈ શકે જયારે હિન્દુમાં સીંગલ રાઈટસ પેરેન્ટને માન્યતા પ્રાપ્ત છે.

પ્રત્યેક ધર્મની માન્યતા અને પ્રણાલીને સંપૂર્ણ સંમાન આપવાની દરેક નાગરિકની પવિત્ર ફરજ છે પરંતુ અલગ અલગ ધર્મ અલગ અલગ કાયદાનું પાલન કરાવી ના શકે સમાન સીવીલ કોડ જ લાગુ પાડી શકાય તો ભારતના બંધારણીય મૂળભૂત હક્કો આમ આદમીને મળે તથા તેનું રક્ષણ કરી શકે.

સરકાર પાસે સ્પષ્ટ જનાદેશ છે સુપ્રિમ કોર્ટનું પીઠબળ છે ત્યારે આ સમય સમાન સીવીલ કોડ લાવવા માટે શ્રેષ્ઠ સમય છે. આવનાર સમયમાં ગતિશિલ ભારતમાં ધર્મનિરપેક્ષ રાષ્ટ્રના નિર્માણ માટે પણ સમાન સીવીલ કોડ મહત્વનો પુરવાર થશે.

